

Agenda

250 jaar
Zeeuws
Genootschap

Feestelijk jubileumconcert op 15 juni, 20.00 uur

Ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, met muziek uit de tijd van de oprichting van het Genootschap.

Programma

Muziek van Christian Ernst Graf (1723-1804)
Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Willem Lootens (? - 1813)
Joseph Haydn (1732-1809)

Uitvoerenden

De 12-koppige Van Swieten Society o.l.v.
Bart van Oort op authentieke instrumenten,
waaronder de Zierervleugel van het Zeeuws
Genootschap.

Het concert wordt gegeven in de Sint Jacobskerk in Vlissingen.

Datum: 15 juni 2019

Aanvang: 20.00 uur, kerk open 19.15 uur.

Het concert is **GRATIS** toegankelijk voor leden van het Zeeuws Genootschap mits op vertoon van een bevestiging te verkrijgen na aanmelding via kzgw.nl.

Entree voor niet-leden € 10,00.

U kunt zich aanmelden op het e-mailadres jubileum@kzgw.nl.

Tevens verzoeken wij u om het bedrag van € 10,00 (per persoon) over te maken op rekeningnummer NL78RABO0324497601, t.n.v. Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, onder vermelding van 'Jubileumconcert'.

De kaarten zijn ook te koop bij de kerk, op de avond van het concert.

250 jaar
Zeeuws
Genootschap

Agenda

Planning jubileumactiviteiten 2019

In 2019 bestaat het Zeeuws Genootschap 250 jaar. In de loop van het jaar vinden talrijke jubileum-activiteiten plaats. Informatie over de activiteiten tot 15 juni vindt u op onze website www.kzgw.nl.

15 juni	Sint Jacobskerk, Vlissingen 13.15 uur Feestelijke viering, in aanwezigheid van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix, 250 jaar KZGW met onder meer de start YESC-programma, overhandiging eerste exemplaar jubileumboek over de Genootschapsverzamelingen, presentatie collectie online en een muzikaal intermezzo; reserveren op info@kzgw.nl
15 juni	Sint Jacobskerk, Vlissingen 20.00 uur Concert door het Barokensemble Van Swieten Society met muziek uit de tijd rond de oprichting van het KZGW in 1769: Graf, Mozart, Haydn; reserveren op jubileum@kzgw.nl
26 juni	Stadhuismuseum, Zierikzee Opening tentoonstelling 'Fossielensafari', gedurende de zomer
13 juli	Belfort, Sluis Symposium 'Iconen van Zeeuws-Vlaanderen'
5 oktober	Zeeuws Museum, Middelburg Opening van de nieuw ingerichte Wonderkamers met als thema 'Kunst en Wetenschap'
November	Belfort, Sluis Opening tentoonstelling 'Vaste voet in Vlaanderen. Kaarten en prenten uit de 'Zelandia Illustrata', over de verovering van Westelijk Staats-Vlaanderen in de eerste helft van de 17de eeuw, tot 18 augustus
23 november	muZEEum Vlissingen Symposium '75 jaar Slag om de Schelde'
december	Middelburg Presentatie jubileumbundel Genootschapsgeschiedenis

12 december Middelburg

Eindpresentatie YESC (Young Energy Society Challenge), het jongerenproject van het Zeeuws Genootschap dat Zeeland laat schudden op haar ecologische grondvesten

13 en 14 dec. Middelburg

Internationaal symposium ter voorbereiding op een Engelstalig boek over rol genootschappen zoals KZGW, gezien in diverse landen

Alle actuele en uitgebreide informatie over het jubileum kunt u vinden op onze website:
www.kzgw.nl/agenda.

Mededelingen van het bestuur

Programma jubileumviering op 15 juni 2019

in aanwezigheid van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix

Het middagprogramma luidt als volgt:

13.15 uur **Ontvangst** in de Sint Jacobskerk in Vlissingen

14.00 uur **Opening** door mr M.M. (Maarten) Steenbeek, voorzitter Jubileumcommissie

14.05 uur Een gevarieerd programma met onder meer:

Feestrede door jhr mr K.F.H. (Hugo) Schorer, voorzitter Zeeuws Genootschap

Toespraak door drs J.M.M. (Han) Polman, commissaris van de Koning in Zeeland

Lancering **Young Energy Society Challenge**, een prijsvraag voor de Zeeuwse jeugd over de energietransitie, door prof. dr B.M. (Barbara) Oomen, voorzitter van de Commissie Jeugd van het Zeeuws Genootschap

Muzikaal intermezzo door de Van Swieten Society

Presentatie van het jubileumboek over de Genootschapsverzamelingen en lancering van het digitale platform **Collectie Online**, door drs C.E. (Katie) Heyning en drs F. (Erik) van der Doe, conservatoren van het Zeeuws Genootschap

15.30 uur **Feestelijke receptie**

17.15 uur **Einde programma**

Het avondprogramma:

20.00 uur **Concert door het Barokensemble Van Swieten Society** met muziek uit de tijd rond de oprichting van het KZGW in 1769: Graf, Mozart, Haydn

Zeeuws Genootschapsleden hebben GRATIS toegang na aanmelding.

NB: In verband met de aanwezigheid van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix adviseren wij u om zo snel mogelijk te reserveren op info@kzgw.nl

Genootschapsfellow 2019 aan het University College Roosevelt

In het kader van de viering van het 250-jarig jubileum van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen (KZGW) is ontwerper en onderzoeker Maaïke Roozenburg voor dit jaar aangesteld als Zeeuws Genootschap Fellow. Daarmee treedt zij in de voetstappen van wetenschapshistoricus Huib Zuidervaart (2017-2018) en Ad Maas, Conservator Natuurwetenschap vanaf 1800, Museum Boerhaave, Leiden (2015-2016).

Het werk van Maaïke Roozenburg beweegt zich op het snijvlak van erfgoed, technologie en experimenteel maken. Deze interdisciplinaire werkwijze sluit aan bij huidige ontwikkelingen binnen UCR en KZGW: enerzijds biedt de komst van de nieuwe engineering afdeling (vanaf 2020 operationeel) van UCR ruimte voor curriculum innovatie; anderzijds biedt de digitalisering van de collectie van het Zeeuws Genootschap de kans om nieuwe verbanden tussen fysiek verspreide collectiestukken te maken en te verbeelden.

Tot de zomer zal Maaïke Roozenburg zich verdiepen in het hoe en waarom van de collectie van het Zeeuws Genootschap, en een voorselectie maken van kansrijke studieobjecten. De nadruk ligt daarbij op objecten die ons inzichten kunnen verschaffen over urgente thema's in het heden. In het najaar zal zij samen met kunstenaar en UCR docente Sophie Krier de cursus True Replicas geven. In deze cursus zullen studenten objecten in kaart brengen vanuit verschillende disciplines. Vervolgens zullen zij de objecten repliceren met behulp van digitale technieken (3D scannen en printen). Een greep uit de onderzoeksvragen: Wat kunnen we leren van oude objecten? Welke nieuwe betekenislagen kunnen we aan hen toevoegen? Kunnen we intuïtieve, zintuiglijke interacties ontwerpen?

Digitaliseringsproject van de kaarten en prenten uit de Zelandia Illustrata afgerond

De conservering, digitalisering en online publicatie van de historisch-topografische atlas Zelandia Illustrata, een collectie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, is gereed. Daarmee is vanaf 14 maart 2019 de complete Zelandia Illustrata, ook de allergrootste formaten, digitaal beschikbaar. Het laatste project werd uitgevoerd in opdracht van het Zeeuws Genootschap door het Zeeuws Archief, dat de collectie beheert.

In 1863 verwierf het Zeeuwsch Genootschap de Zelandia Illustrata, een collectie kaarten, prenten en tekeningen van Zeeland. De basis voor deze verzameling werd al rond 1700 gelegd en kwam via Jacob Verheye van Citters (1753-1823) bij het Zeeuwse Genootschap terecht. Het is de grootste verzameling van het genootschap en bestaat uit vijf delen met historische en topografische kaarten en prenten.

Tot 1972 heeft het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen de Zelandia Illustrata zelf beheerd. Vanaf 1978 is deze historisch-topografische atlas ondergebracht bij het Rijksarchief in Zeeland, thans het Zeeuws Archief. In 2000 is gestart met de conservering, digitalisering en online publicatie van de Zelandia Illustrata. Delen van de atlassen waren al eerder beschikbaar voor digitaal gebruik. Nu staat

alles online, ook de grote en soms niet eenvoudig te scannen formaten. Dit maakt verdergaand historisch onderzoek mogelijk.

In totaal zijn er voor dit digitaliseringsproject van de kaarten- en prentenverzameling uit de Zelandia Illustrata ruim 35.000 scans gemaakt. Iedereen kan online op zeeuwsarchief.nl op twee manieren bladeren in de historisch topografische atlas. Willekeurig via de beeldbank van de site of via een historische ordening: archieftoegang 294.

Het Zeeuws Archief werkt al vele jaren aan de conservering, digitalisering en online publicatie van archiefstukken. De digitalisering van grote formaten uit de Zelandia Illustrata kon gerealiseerd worden dankzij sponsoring door het bedrijf Oceanwide Expeditions uit Vlissingen, pioniers van poolreizen, dat zijn schepen vernoemt naar cartografen.

Afbeelding: Zelandicarum insularum exactissima et nova descriptio. Kaart van Zeeland 1542-1546 / Jacob van Deventer, Zeeuws Archief, Zeeuws Genootschap, Zelandia Illustrata, Deel I, nr 58

Jubileumtentoonstelling 'Vikingen op Walcheren' in Terra Maris, museum voor natuur en landschap, Duinvlietweg 6, Oostkapelle

25-05-2019 t/m 31-05-2020

Aanleiding voor deze tentoonstelling is het 250 jarig jubileum van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Uitgangspunt is de Archeologische collectie van het genootschap, met name de vondsten van het strand Oostkapelle-Domburg met unieke objecten van Walichrum, een belangrijk vroeg-middeleeuws handelscentrum voor de kust van het huidige Domburg.

Jubileumtentoonstelling 'Kijk naar beneden, dan zie je meer' in museum Het Warenhuis, Markt 2, Axel

27-04-2019 t/m 19-10-2019

De tentoonstelling laat zien hoe interessant de grond onder onze voeten is, evenals haar relatie met daarin gevonden bijzondere fossielen. Dit wordt getoond aan de hand van een selectie uit de belangrijke collectie van het Genootschap. Het gaat hier vooral om vondsten afkomstig uit Zeeuws-Vlaanderen en uit de Westerschelde.

De tentoonstelling is gericht op een breed publiek en sluit aan bij bekende en populaire bezigheden zoals het zoeken van schelpen en haaiantanden op de Zeeuwse stranden. Daarop geeft ze een flink stuk verdieping. De expositie attendeert op allerlei vaak niet opgemerkte, maar beslist interessante zaken die geïllustreerd worden met zeer bijzondere vondsten. De kracht van de Genootschapscollectie is dat ze beheerd wordt door gespecialiseerde deskundigen, die op vrijwilligersbasis, via voortdurend onderzoek, heldere vraagstellingen en het uitwisselen van kennis de bodemgeschiedenis van deze regio steeds preciezer beschrijven. Museum Het Warenhuis maakt conform zijn missie – kennisoverdracht over landschap en bewoning – graag ruimte voor de overdracht van deze geschiedenis. Deze verzamelingen zijn ontstaan in de 19e eeuw en worden nog steeds verrijkt met vondsten en schenkingen van verzamelaars.

Jubileumtentoonstelling 'uitMUNTend!' in het Historisch Museum de Bevelanden, Singelstraat 13, Goes

22-05-2019 t/m 25-08-2019

Goes- Historisch Museum de Bevelanden te Goes opent vanaf 23 mei 2019 met de nieuwe wisselexpositie 'uitMUNTend!' Sinds munten rond het begin van de jaartelling in onze omgeving voor het eerst algemeen goed werden, zijn ze gebruikt om een boodschap te verspreiden. In samenwerking met het KZGW (Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen) en ter gelegenheid van hun 250-jarig jubileum toont de expositie een bijzondere collectie munten en penningen. De tentoonstelling duurt t/m 25 augustus 2019.

Wie tegenwoordig een boodschap met de rest van de wereld wil delen doet dit via het internet op facebook of een ander medium. Niets herinnert meer aan vroeger tijden. Is tegenwoordig iedereen na een verkiezing diezelfde dag nog op de hoogte van de machtswisseling, honderd jaar geleden was men daarvoor afhankelijk van de krant, de stadsomroeper of van.... munten. Munten werden onder andere gebruikt als machtsmiddel of propagandamiddel. Daarnaast zijn er ook munten die bedoeld zijn om aan te geven dat een bepaald persoon de scepter binnenkort zou gaan overnemen. Ook werd in tijden van onrust het zogenaamde noodgeld geslagen. Dit omdat het vaak ontbrak aan munten en muntmetaal. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de plakken van Middelburg en Zierikzee geslagen tijdens het beleg daardaar.

